

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118200339
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2118200339.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členiek senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: T. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O. XXX, zastúpený Q. S., rod. W., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O. XXX, proti žalovanému: VÚB Banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, zastúpený spoločnosťou ČERNAJOVÁ & HRBEK, s.r.o., IČO: 36 857 513, so sídlom Kýčerského 7, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 4.948,24 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 37Csp/1/2018-115 zo dňa 8. júla 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania r u š í a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým odsekom výroku zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 954,31 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 954,31 eur od 18.4.2018. Druhým odsekom výroku vo zvyšku návrh zamietol a tretím odsekom výroku žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 61,42%.

2. Rozhodnutie odôvodnil aplikáciou ustanovení § 488, § 489, § 52 ods. 1 a 2, § 451, § 456, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Vecne argumentoval tým, že došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby v časti o zaplatenie sumy 951,31 €, a v časti prislúchajúceho úroku z omeškania, keď sumu 951,31 € z titulu istiny uhradil žalovaný žalobcovi dňa 9.5.2019, a sumu 50,59 € z titulu úroku z omeškania dňa 7.6.2019 (obe plnenia po podaní žaloby na súd), preto v súlade s ustanovením § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd konanie v tejto časti zastavil. V zostávajúcej časti, po čiastočnom späťvzati žaloby, keď predmetom konania ostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 3.996,94 € s úrokom z omeškania (špecifikovaný ako „5,00% ročne vo výške 35,70 € za obdobie od apríla do decembra 2011, vo výške 25,75 € za rok 2012, vo výške 48,25 € za rok 2013, vo výške 45,00 € za rok 2014, vo výške 37,50 € za rok 2016, vo výške 10,22 € za obdobie od januára do marca 2017, vo výške 247,41 € za obdobie od apríla do decembra 2017“) dospel súd k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť, a zo s ohľadom na úspešne vznesenú námietku premlčania žalovaným. Žalovaný (sprostredkovane na základe splnomocnenia spoločnosti Slovenské kreditné karty, a.s.) poskytol žalobcovi na základe Žiadosti o vydanie a používanie PÔŽIČKOVEJ KARTY QUATRO zo dňa 11.11.2005 (ktorá bola akceptovaná žalovaným, čím vznikol úverový vzťah) úver vo forme povoleného prečerpania na účte (t.j. revolvingový úver) vo výške úverového rámca (naposledy) vo výške 2.250,00 € (túto výšku podpísal, teda akceptoval, žalobca na doklade zo dňa 21.4.2009); súčasťou zmluvy boli aj Obchodné podmienky... (uvedené na rubovej strane žiadosti). Žalobca z poskytnutého úverového rámca čerpal v období od decembra 2005 do januára 2013 rôzne sumy (spolu vo výške 3.773,88 €), ktoré splácal v období od februára 2006 do marca 2017 splátkami v rôznych výškach (spolu vo výške 8.722,12 €) - rozdiel medzi skutočne čerpanými finančnými prostriedkami a zaplatenými splátkami, t.j. sumu 4.948,24 € (po čiastočnom späťvzati vo výške 3.996,94 €) si žalobca uplatňuje v konaní ako nárok na vydanie bezdôvodného

obohatenia na strane žalovaného. Žaloba na súd bola podaná dňa 15.1.2018 - v období od 15.1.2016 (t.j. v dobe dva roky spätne odo dňa podania žaloby na súd) do 15.3.2017 (deň poslednej úhrady žalobcu v prospech žalovaného) uhradil žalobca žalovanému z titulu úverového vzťahu spolu sumu vo výške 954,31 € (túto sumu + príslušný úrok z omeškania v priebehu konania žalovaný zaplatil žalobcovi). Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný vzniesol voči nárokom žalobcu vzniknutým pred dňom 15.1.2016 námietku premlčania, súd sa prioritne zaoberal touto námietkou, resp. otázkou (čiastočného) premlčania uplatneného nároku, pričom dospel k záveru, že k premlčaniu nárokov žalobcu čiastočne -za dobu pred 15.1.2016- došlo, a preto jeho nárokom uplatneným za obdobie pred 15.1.2016 nie je možné vyhovieť.

3. Čo sa týka premlčania súd konštatuje, že žalobca už v čase uzavretia úverovej zmluvy poznal všetky skutkové okolnosti, poznal zmluvné podmienky, a mal k dispozícii zmluvu (tu súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/169/2017 zo dňa 10.1.2018, podľa ktorého oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil okamihom, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie). Následne, keď splácal žalobca jednotlivé splátky (podľa jeho tvrdenia) nad rámec poskytnutej istiny, mal vedomosť aj o výške plnenia, aj o tom kto mal získať na jeho úkor bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ nemal vedomosť o zákonných náležitostiach zmluvy a ich následkoch, mal možnosť (od roku 2005!) poradiť sa s osobou znalou práva alebo aspoň problematiky (tak, ako to napokon aj podľa všetkého urobil). Nemožno preto prisvedčiť „argumentácii“ žalobcu ohľadom začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorá podľa jeho názoru a vyjadrení pravdepodobne ani nikdy nezačala plynúť (prítom ale zástupkyňa žalobcu na pojednávaní konanom dňa 8.7.2019 uviedla že žalobca sa „dozvedel o bezdôvodnom obohatení ... v januári 2017“, navyiac už začiatkom augusta 2017 mal preukázateľne k dispozícii list MS SR zo dňa 7.8.2017). Súd v tejto súvislosti poukazuje na všeobecne (aj v oblasti súkromného práva) uznanú zásadu ignorantia iuris non excusat (neznalosť zákona neospravedlňuje), uvedená zásada platí i pre spotrebiteľa, napriek tomu, že je tzv. slabšou stranou v spore, nakoľko v opačnom prípade, ak by uvedená zásada ustúpila ochrane spotrebiteľa, išlo by o jednostranné zvýhodnenie spotrebiteľa na úkor veriteľa. Navyiac jedným zo základných princípov právneho poriadku je aj princíp „práva patria bdelym“. V danom prípade teda nemôže byť na úkor žalovaného, že žalobca sa nezaujímal o ochranu a výkon svojich práv od začiatku vzniku zmluvného vzťahu, keď už vtedy mu boli známe všetky skutkové okolnosti (náležitosti zmluvy ktoré sa v priebehu trvania zmluvného vzťahu v zásade nemenili), z ktorých bolo možné usúdiť získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor. Žalobca preto svoje právo z úverového vzťahu mohol uplatniť na súde oveľa skôr tak, aby ním zaplatené (podľa jeho názoru neoprávnene) splátky nepodliehali premlčaniu v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote pred podaním žaloby na súd (teda splátky uhradené pred 15.1.2016). Ak by súd pripustil konštrukciu žalobcu o tom, kedy sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení, tak by sa absolútne stratil význam stanovenia premlčacej lehoty, lebo tá by potom neuplynula nikdy - žalobca žiadnym spôsobom v žalobe ani v následných vyjadreniach či prednesoch nevymedzil okamih začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, t.j. okamih, v ktorom sa dozvedel o údajnom bezdôvodnom obohatení. V danej veci, keďže ide o premlčaciu lehotu hmotno-právnu a žaloba bola na súd podaná dňa 15.1.2018, za nepremľčané možno považovať iba splátky poukázané žalovanému v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe podľa § 107, ods. 1 Občianskeho zákonníka - vzhľadom na uvedené nepremľčanými splátkami boli splátky splatné 2 roky spätne od podania žaloby, t.j. splátky zaplatené od 15.1.2016 do 15.1.2018 (resp. do 15.3.2017 - posledná splátka uhradená žalobcom), t.j. splátky v celkovej výške 951,31 eur. Čo sa týka poukazovaniu žalobcu na beh a trvanie 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty, týmto sa súd nezaoberal, nakoľko uplynula subjektívna premlčacia lehota - uplynutím tejto (ako jednej z lehôt) potom nemá význam sa zaoberať behom a plynutím inej premlčacej lehoty. Úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohacovať žalobca iba uviedol, toto svoje tvrdenie vôbec nepreukázal a nepodložil žiadnymi dôkazmi. Predmetná zmluva bola uzavretá medzi stranami sporu v roku 2005, pričom žalobca zmluvu aj zmluvný vzťah akceptoval od začiatku, a žiadne výhrady voči nej nevznášal (naopak opakovane prejavil záujem na zvýšení úverového rámca). Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 255, ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že ju v konaní prevažne úspešnému žalovanému priznal v rozsahu 61,42% vychádzajúc z toho, že žalobca žiadal o priznanie sumy istiny 4.948,24 €, následne konanie v časti sumy 954,31 € síce vzal späť žalobca, súd však zastavenie konania v časti späťvzatej žalobcom považoval za zastavené v dôsledku zavinenia žalovaného (nakoľko sumu 954,31 € uhradil až po podaní návrhu na súd - § 256, ods. 1 Civilného sporového poriadku), a v časti 3.996,94 € súd návrh žalobcu zamietol; nárok na náhradu trov konania potom súd určil vo výške 61,42% (100% mínus 19,29% ako úspech žalobcu mínus 19,29% ako neúspech žalovaného).

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a jeho žalobe vyhovel, resp. ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e), f), g), h) CSP. Prvostupňový súd odmietol prijať dôkazy podporujúce tvrdenia žalobcu, rozhodnutia okresných a krajských súdov, ktorých účastníkom bol žalovaný a v ktorých sa prejednávala subjektívna a 10 ročná premlčacia lehota s odôvodnením, že súd nie je týmito rozhodnutiami viazaný. Naopak rozhodnutia súdov predložené žalovaným prvostupňový súd akceptoval. Rovnako súd neakceptoval tvrdenia a dôkazy predložené žalobcom o skutočnosti, kedy sa žalobca dozvedel, kto a kedy sa na jeho úkor obohatil a neakceptoval argument, potvrdzujúci kedy sa žalobca dozvedel o bezdôvodnom obohatení. Súd nesprávne stanovil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, neskúmal podmienky na uplatnenie 10-ročnej premlčacej lehoty, nepodrobil zmluvu súdnej kontrole ex offa, z ktorej je jednoznačne zrejmý úmysel žalovaného obísť zákon, znevýhodniť spotrebiteľa pre získanie väčšieho zisku. Ak by žalovaný zmluvu vyhotovil v súlade so zákonom, platnou legislatívou a v súlade s dobrými mravmi, nemohol by si toľké roky účtovať umelo navýšené úroky a poplatky. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 29.10.2018 jasne uviedol, ktoré povinné náležitosti absentujú v zmluve podľa zákona, čím je jasne preukázané, že žalovaný úmyselne neuviedol povinné náležitosti do zmluvy, aby si mohol účtovať úroky a poplatky podľa toho ako mu to vyhovuje a týmto spôsobom zneužíva svoje postavenie dlhé roky (12 rokov). Consumer finance holding a.s. vyvíjala enormný nátlak na žalobcu (výhražné listy, denné výhražné telefonáty a SMS správy), aby aj naďalej uhradil splátky aj napriek tomu, že podľa žalobcu mali by všetky splátky uhradené už novembri 2016. Na základe tohto žalobca začal začiatkom roku 2017 hľadať informácie či je možné, aby dodávateľ mohol takto umelo zvyšovať svoju pohľadávku a donekonečna žiadať úhrady. Žalobca prostredníctvom internetu zistil, že existujú združenia na ochranu spotrebiteľa, konkrétne Centrum správnej pomoci, kde mu bolo vysvetlené, čo sú neprijateľné zmluvné podmienky, povinné zmluvné náležitosti, že spotrebiteľské zmluvy ponúkané žalovaným sú v rozpore so zákonom, svoju zmluvu si dal právne posúdiť a na základe tohto posúdenia oslovil Consumer finance holding a.s. (žalobca sa domnieval, že je veriteľom) na mimosúdnu dohodu zo dňa 13.4.2017 a pre negatívnu odpoveď podal 03.05.2017 žalobu sp.zn. 33Csp/127/2017 a tiež poslal dňa 31.3.2017 zmluvu na posúdenie na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, potvrdzujúca odpoveď bola zaslaná 07.08.2017. Žalobca podal žalobu sp. zn. 33Csp/127/2017 o vydanie z bezdôvodného obohatenia na základe zmluvy č. 0004802545 zo dňa 11.11.2005, kde žalovaným bola spoločnosť Consumer finance holding a.s., ktorá vystupovala a správala sa ako dodávateľ v komunikácii so žalobcom, ktorého tak uviedla do omylu. Na to bol žalobca vyzvaný súdom na späťvzatie žaloby, ktorá bola späťvzatá 29.12.2017 a nová žaloba na rovnakú zmluvu bola podaná 15.1.2018 teda ihneď. Bežný človek nevie, aké sú obchodné vzťahy medzi Slovenskými kreditnými kartami, Consumer finance holding a.s., VÚB bankou, QUATRO, takýmto konaním uvádzajú spotrebiteľov do omylu. Tieto tvrdenia preukazuje žalobca kópiami výziev z roku 2016, ktoré mu zasielali Slovenské kreditné karty na úhradu pohľadávky na zmluve č. 0004802545 zo dňa 11.11.2005. K rovnakej zmluve boli žalobcovi zasielané výzvy v roku 2016 a 2017 avšak už od spoločnosti Consumer finance holding a.s.. Žalovaný (VÚB Banka a.s.) nikdy nekontaktoval žalobcu na úhradu pohľadávky zo zmluvy, čím žalobca nadobudol presvedčenie, že jeho veriteľom je Consumer finance holding a.s.. Od 1.1.2018 prišlo k formálnemu zlúčeniu Consumer finance holding a.s. a VÚB Banky o ktorom žalobca nevedel ale žalovaný áno. K rovnakému názoru dospel okrem iných súdov aj Okresný súd Trnava sp. zn. 11 Csp/131/2017 po ktorom nasledovalo konanie sp.zn.32Csp/131/2017, jedná sa o identický prípad - žalovaný, typ zmluvy, rok uzatvorenia zmluvy, výška bezdôvodného obohatenia sú takmer identické. Konanie sp.zn. 32Csp/131/2017 bolo ukončené na návrh žalovaného mimosúdne, kde bola žalobcovi vyplatená celá žalovaná suma. Podľa výpisov od žalovaného posledné čerpanie žalobcom bolo v januári 2017 vo výške 10 eur. Z uvedeného vyplýva, že v čase, keď nadobudol žalobca vedomosť, že plní nad rámec a bez právneho dôvodu, prestal úhrady vykonávať (marec 2017), ďalej kontaktoval veriteľa za účelom vysporiadania vzťahov mimosúdne - neúspešne. Bez zbytočného odkladu podal žalobu uvedený do omylu na Consumer finance holding a.s., na čo bol súdom upozornený a späťvzatím a novou žalobou veci ihneď riešil. V tomto prípade je nesporné, že žalobca od zistenia skutočnosti o vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil robil kroky smerujúce k uplatneniu svojich práv.

5. Žalobca má za to, že súd nevykonal dostatočné dokazovanie pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania žalovaným a z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Prvostupňový súd posúdil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty 2 roky spätne od podania žaloby 15.1.2016.

Aj na základe vyššie uvedených skutočností a predložených dôkazov, táto otázka bola prekonaná súdnou praxou, skutočný termín, kedy sa žalobca skutočne dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, bol marec 2017. Súdu prvej inštancie musí byť známa rozhodovacia prax súdov pri posudzovaní začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, pričom bez náležitého vysvetlenia sa od tejto ustálenej rozhodovacej praxe zásadným spôsobom odchyľil. S počítaním premlčacej lehoty sa zaoberal aj Krajský súd Prešov sp. zn. 22Co/62/2017 zo dňa 13.11.2018 v spore s rovnakým žalovaným. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (porovn. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986). V prípade plnenia bez právneho dôvodu je začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazaný na moment, kedy sa oprávnený dozvedel, že právny dôvod na plnenie nebol od začiatku daný. Princíp „vigilantibus iura scripta stant“ ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, čo vyslovil aj NS SR v uznesení vo veci 6 MCdo 9/2012. Odvolací súd pripomína rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro cit.: „Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. 1-4941, bod 25). Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 26, ako aj Cofidis, bod 33).

6. Rozsudky súdov SR sú verejne dostupné a to napríklad rozsudky NS SR vo veci Slovenská obchodná inšpekcia SOI a žalovaný. V tejto spornej veci vyhrala práve SOI, ktorá poukázala na to, že žalovaný nemá zmluvy v súlade so zákonom a používa nekalé praktiky na spotrebiteľov. Už toto je dôkaz, že žalovaný porušoval zákony SR a vedel o tom, lebo bol na to upozornený kontrolným orgánom SR, čím je jasne preukázaný úmysel žalovaného. (8Sžo 2/2013 zo dňa 23.01.2014, 8Sžo 40/2011 zo dňa 26.04.2012, 6Sžo 21/2013 zo dňa 27.1 12013, 6Sžo 39/2012 zo dňa 29.05.2013, 3Sžo 19/2012 zo dňa 12.03.2013). Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Ani jedno rozhodnutie však súd neuviedol na ochranu morálky či dobrých mravov, s ktorými sú zmluvné podmienky a praktiky žalovaného v rozpore. Pritom sú známe aj súdne rozhodnutia o rozpore námietky premlčania s dobrými mravmi. Právo sa premlčaním len oslabuje a posúva sa do režimu naturálnej obligácie. Žalovaný bol poskytovateľom úverov na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Zmluvné podmienky sú tvorené poskytovateľom úveru aj s dôsledkami pre navrhovateľa zmluvných podmienok. Žalovaný pri uzatváraní zmlúv konal evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku; preto takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Preto je žalobca toho názoru, že žalovaný ako subjekt pôsobiaci dlhoročne na finančnom trhu mal vedomosť o nárokoch, ktoré uplatňoval v rozpore so zákonom, napriek tomu tak postupoval v množstvách ďalších zmlúv a jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. v zmysle ust. § 107 ods. 2 OZ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 1 2.12.2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012). Zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s desaťročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods.2 OZ). Je nutné, aby sa súd zaoberal nepriamym úmyslom žalovaného nadobudnúť od žalobcu predmetné úroky (vedel, že spotrebiteľovi predkladá zmluvu, ktorá neobsahuje všetky podstatné náležitosti, v dôsledku absencie ktorých bude poskytnutý úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov a pre prípad, že sa tak stane, bol s tým uzročený), a znovu posúdiť subjektívnu premlčaciu dobu od momentu, kedy sa žalobca dozvedel o relevantných skutkových okolnostiach pre podanie žaloby, a teda o skutku

nie zo zmluvy, ale o skutku z porušenia práva, a teda o všetkých skutkových zložkách bezdôvodného obohatenia (bezúročnosť úveru, výšku do úvahy prichádzajúceho bezdôvodného obohatenia a príčinnú súvislosť) tak, aby mohol podať žalobu (napr. rozsudok NS SSR sp. zn. Cpj 37/98 - R 1/1979, NS ČR sp. zn. 33Odo306/2005. NS ČR sp. zn.25Cdo 3306/2007, mutatis mutandis NS ČR sp. zn. 33Cdo 83/2004). Teda nielen o pochybnostiach o tom, čo žalobca tušil, ale o skutočnej, nie predpokladanej vedomosti o skutku z porušenia práva. Vychádzajúc z faktu, že princípy právneho štátu sú princípmi ústavnými a preto je sudca nimi viazaný, je jeho povinnosťou rešpektovať princíp právnej istoty a zabezpečiť jeho uplatnenie v rozhodovacej činnosti. V súlade s týmto princípom je taký postup, ak sa obdobný prípad rieši rovnakým spôsobom. Naopak, podľa názoru ústavného súdu, ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená, podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Námietka premlčania nie je dôvodná a zo strany žalovaného ide len o špekuláciu. Na predmetnú vec je potrebné aplikovať desaťročnú premlčaciu dobu podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá sa vzťahuje na úmyselné bezdôvodné obohatenie. Vo vzťahu k objektívnej desaťročnej premlčacej dobe poukazuje odvolateľ na rozhodovaciu prax Súdov, rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21 Co/72/2014. sp.zn. 3Co/89/20 1 2, sp.zn. 760/84/2011, sp.zn. 1 Co/293/2014, sp.zn. 260/9/2012 sp.zn. 20Co/166/2014 sp. zn.: 20Co/16/2017, sp. zn.: 12Co/161/2016. 3Co/243/2016 sp. zn.: 20Co/16/2017. V prípade ak by súd odmietol aplikovať túto judikatúru, žiada, aby Krajský súd inicioval konanie na zabezpečenie koherentnosti judikatúry. Z činnosti žalovaného je známe, že dlhodobo ignoruje právnu úpravu zameranú na ochranu spotrebiteľov (absencia obligatórnych náležitostí zmluvy, uvádzanie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve), uvedené sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Aj keby súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobcom v snahe získať prospech, ťažko možno uveriť, že žalovaný nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený. Navyiac je potrebné poznamenať, že spoločnosť, ktorá poskytuje úvery musí postupovať aj s povinnosťou riadneho hospodára a sledovať zmeny právnej úpravy a to predovšetkým pokiaľ sa jedná o hlavný predmet podnikania danej spoločnosti. V tejto súvislosti odvolateľ poukazuje, že kým rešpektovanie princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa. resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 16.1.2013 sp. zn. 6MCdo 9/2012).

7. Skutočnosť že žalovaný dlhodobo obchádza zákon potvrdzujú rozsudky Okresných a Krajských súdov, v ktorých súdy určili úvery za bezúročné a bez poplatkov/neplatné : Krajský súd Trnava, sp. zn. 23Co/68/2013 zo dňa 30.09.2013 (posudzovaná karta Žolík VÚB), KS Prešov 3Co/243/2016 zo dňa 02.02.2017 zmluva zo dňa 1 1.09.2009 pôžička - 10 ročná premlčacia lehota, OS Zvolen 6Csp/106/2016 zo dňa 20.11.2017 zmluva zo dňa 21.6.2004 pôžičková karta, OS Čadca 16C/17/2015 zo dňa 02.12.2015 zmluva zo dňa 25.5.2011 pôžička, OS Rožňava 10C/298/2015 zo dňa 08.04.2016 zmluva zo dňa 15.1 1.2005 pôžičková karta, OS Prešov 24C/233/2015 zo dňa 21.6.2016 zmluva zo dňa 21.07.2004 pôžičková karta, OS Topoľčany 4C/545/2015 zo dňa 28.6.2016 zmluva zo dňa 22.07.2004 pôžičková karta, OS B. Bystrica 1 3C/80/2016 zo dňa 30.06.2016 zmluva zo dňa 21.10.2005 pôžičková karta, OS Brezno 2C/62/2016 zo dňa 04.11.2016 zmluva zo dňa 23.07.2007 a 20.02.2008 pôžičková karta, OS Brezno 4Csp/95/2017 zo dňa 28.2.2018 zmluva zo dňa 05.08.2014 pôžička - neplatná zmluva. Žalobca má za to, že prvostupňový súd bo zaujatý voči spotrebiteľovi prípadne voči samotnému žalobcovi, čo je zrejmé aj z odôvodnenia, v ktorom súd uvádza tvrdenia, ktoré žalobca nevyslovil v konaní napr. str . 12 rozsudku „... Celá argumentácia žalobcu ohľadom premlčania sa obmedzila v podstate iba na to, že on je „pán“ spotrebiteľ, na ktorého neplatia žiadne právne predpisy, ak by mu to nemalo vyhovovať...“ žalobca ani jeho zástupkyňa nikdy nevyslovili takúto argumentáciu, čoho dôkazom je zvukový záznam z pojednávania. Túto domnienku zaujatosti potvrdzuje aj fakt, že súd odmietol prijať dôkazy predložené žalobcom. Zmluva č. 004802545 bola uzatvorená 11.11.2005, v tom čase bol platný zákon č. 258/2001 a Občiansky zákonník 40/1964 Z.z. §52 §53 §54. Žalobca nepatrí medzi neplatičov

alebo spotrebiteľov, ktorí sa vyhýbajú plneniu zo zmluvy, práve naopak (o čom svedčia aj úhrady). Bol to žalovaný, ktorý sa snažil získať čo najvyšší zisk bez právneho dôvodu, neustále navyšoval svoju pohľadávku o rôzne poplatky. Ak by sa žalobca nezačal brániť domáhaním sa svojich práv na súde, žalovaný by vymáhal nezmyselné úhrady do dnešného dňa (neskôr pohľadávku predal spoločnosti EOS KSI Slovensko, ktorá vymáha pohľadávku dodnes). Ak sa prvostupňový súd nezaoberal otázkou bezúročnosti a bezpoplatkovosti/neplatnosti zmluvy, je právne postavenie žalobcu neistým a znamená to, že žalovaný prípadne jeho postupník môže naďalej vymáhať umelo navýšené úroky a poplatky. Naivita a dôverčivosť žalobcu vo finančnej spoločnosti, že konajú v súlade so zákonom a dobrými mravmi, mu nemôžu byť na ujmu. Súd má byť spravodlivý a nestranný, rozhodovať po zvážení všetkých dôkazov, platných zákonov a nie na základe svojho osobného postoja. Zákon priznáva spotrebiteľovi právo na súdnu ochranu ako slabšej strany, prvostupňový súd sa k žalobcovi staval ako k porušiteľovi zákona (čo v tomto prípade nie je) a naopak k žalovanému, ktorý je porušiteľom, je zhovievavý, čím dáva najavo, že nedodržiavanie zákona prípadne jeho obchádzanie zo strany dodávateľa je akceptovateľné a nemusí niesť žiadne následky.

8. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu žalobca uviedol to, že z činnosti žalovaného je známe, že dlhodobo ignoruje právnu úpravu zameranú na ochranu spotrebiteľov (absencia obligatórnych náležitostí zmluvy, uvádzanie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve) uvedené sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Zmluva ktorá je predmetom tohto sporu má rovnaké vady ako zmluva žalovaného z roku 2012 sp. zn. 29Csp/32/2017, ktorú uzatvoril so žalobcom. Aj napriek vedomosti žalovaného o vadách zmluvy a nepriaznivom dopade na spotrebiteľa týchto zmlúv aj po siedmich rokoch a súdnych rozhodnutiach neupravil zmluvy podľa platných zákonov Slovenskej republiky a Európskej únie a v súlade s dobrými mravmi. V identickom prípade sp.zn. 32Csp/131/2017 OS Trnava, rovnaký žalovaný (zmluvy uzatvorené skoro v rovnakom dátume jedna v októbri 2005 a druhá v novembri 2005, na rovnakom formulári, v rovnakej sume, obdobný priebeh splácania, obdobná výška bezdôvodného obohatenia) s úplne odlišným súdnym záverom. V konaní 32CSp/131/2017 bolo niekoľko pojednávaní, vyjadrení strán a žalovaný nástojil na mimosúdnej dohode s uznaním 100% žalobcom požadovaného nároku, čím uznal opodstatnenosť výšky žalovaného nároku. Je nevyhnutné, aby rovnaké spory boli posudzované rovnako. Výklad zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je v slovenskom CSP vyjadrený ustanovením článku II., ods. 2 ako "stav v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo". Rozdielnou rozhodovacou praxou súdu dochádza k porušeniu princípu rovnosti na spravodlivý proces ako i princípu právnej istoty". Odvolateľ poukázal aj na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 430/2018 zo dňa 05.12.2018 o zamietnutí sťažnosti žalovaného. Žalovaný podal sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu Prešov, ktorý potvrdil rozsudok prvostupňového súdu ohľadom žalovaného a uplatnenia 10 ročnej premlčacej lehoty. V náleze Ústavný súd ustálil, že takýto rozsudok je dostatočne odôvodnený, právne udržateľný a má oporu vo vykonanom dokazovaní. Podľa rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) a „vigilantibus iura scripta sunt“ (právo patrí bdelym) v spotrebiteľských právnych vzťahoch ustupuje dôležitejšiemu princípu ktorým je ochrana spotrebiteľa.

9. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu žalobcu sa vyjadril prostredníctvom právneho zástupcu, navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, uplatniac si náhradu trov konania. Z odvolania žalobcu je zrejmé, že vadu rozsudku vidí v podstate v tom, že sa súd prvej inštancie nestotožnil s jeho pohľadom na prejednávajúcu vec. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd splnil povinnosť v odôvodnení svojho rozsudku jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Písomné vyhotovenie rozsudku je ako celok zreteľné, jasné a porozumiteľné, prehľadne štruktúrované, rozsudok dáva jasné a argumentačne podložené odpovede na nosné, zásadné a základné otázky prejednávanej veci. Žalovaný opätovne poukazuje na rozhodnutia súdov, ktoré sa zaoberali začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby, a to konkrétne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 67/2011, v zmysle ktorého to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho (údajný) nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia

subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Presne v intenciách tohto názoru sa vyslovil Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí zo dňa 10.1.2018, č. k. 3Cdo/169/2017. Podrobne sa touto témou zaoberal aj Krajský súd v Trenčíne v rozhodnutí zo dňa 27.04.2016 sp. zn. 17Co/372/2015, v zmysle ktorého vedomosť o obsahu práva je ovládaná zásadou „Neznalosť práva neospravedlňuje.“ Za okamžik vzniku skutočnej vedomosti o obsahu práva je potrebné považovať deň účinnosti právneho predpisu. Vedomosť o tom, že zmluva neobsahuje údaj o RPMN je potrebné na strane navrhovateľky viazať k okamžiku podpisu zmluvy. Pre posúdenie okamžiku vzniku vedomosti navrhovateľky o tom, že odporcovi uhrádza platby nad rámec poskytnutej istiny je významné, kedy navrhovateľka preukázateľne získala informácie, na základe ktorých si mohla urobiť dostatočný úsudok o tom, že jej platby titulom predmetnej úverovej zmluvy presiahli v úhrne výšku istiny úveru poskytnutej zo strany odporcu. Tým, že splátky úveru uhrádza sám dlžník v jemu známej výške, je možné úsudok o okamžiku zaplatenia sumy zodpovedajúcej istine urobiť na základe jednoduchého matematického výpočtu. Preto sa dlžník musí dozvedieť o tom, že platí veriteľovi nad rámec poskytnutej istiny súčasne s okamžikom, kedy uhradí splátku, ktorou poskytnutú istinu prvý krát preplatí. Nie je možné vychádzať z prezumpcie úmyslu - vid' napr. uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 04.07.2017 sp. zn. III. ÚS 448/2017-11, v zmysle ktorého: „...vedomosť žalovanej o tom, že plnenie jej nepatrí alebo jej bolo poskytnuté omylom, sa neprezumuje. Sťažovateľ, ktorý sa domáha vrátenia plnenia, musí preukázať, že žalovaná vedela alebo z okolností musela predpokladať, že jej vyplatená suma nepatrí, čo sa v danom prípade nepreukázalo...“. K téme tzv. prezumpcie úmyslu žalovaný poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018. Odvolanie žalobcu obsahuje v podstate len opakované tvrdenia žalobcu v tejto veci, a to aj keď sa s nimi súd prvej inštancie bezo zvyšku a presvedčivým spôsobom vysporiadal, argumentácia žalobcu vychádza z nepochopenia zložitosti a štruktúry právneho vzťahu a taktiež právnych noriem, ktoré sa v čase podpisu zmluvy na tento vzťah aplikovali.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, s použitím § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný (sprostredkovane na základe splnomocnenia spoločnosti Slovenské kreditné karty, a.s.) poskytol žalobcovi na základe Žiadosti o vydanie a používanie PÔŽIČKOVEJ KARTY QUATRO zo dňa 11.11.2005 (ktorá bola akceptovaná žalovaným, čím vznikol úverový vzťah) úver vo forme povoleného prečerpania na účte (t.j. revolvingový úver) vo výške úverového rámca (naposledy) vo výške 2.250,00 eur (podpis žalobcu na doklade zo dňa 21.4.2009), súčasťou zmluvy boli aj Obchodné podmienky. Žalobca z poskytnutého úverového rámca čerpal v období od decembra 2005 do januára 2013 rôzne sumy (spolu vo výške 3.773,88 eur), ktoré splácal v období od februára 2006 do marca 2017 splátkami v rôznych výškach (spolu vo výške 8.722,12 eur) - rozdiel medzi skutočne čerpanými finančnými prostriedkami a zaplatenými splátkami, t.j. sumu 4.948,24 eur si žalobca uplatňuje v konaní ako vydanie bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Žaloba na súd bola podaná dňa 15.1.2018. V období od 15.1.2016 do 15.3.2017 žalobca uhradil žalovanému z titulu úverového vzťahu spolu sumu vo výške 954,31 eur. Žalobca vzal návrh v časti o zaplatenie sumy 954,31 eur, s úrokom z omeškania späť.

12. Súd prvej inštancie svoj záver o nevyhnutnosti žalobu ako nedôvodnú zamietnuť založil na jedinom právnom závere o premlčaní uplatneného nároku, keď podľa súdu uplynula subjektívna 2-ročná premlčacia doba. Rozhodujúcou právnou otázkou teda je a to tvorí podstatu odvolacieho prieskumu, či súd prvej inštancie posúdil správne otázku premlčania.

13. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobcom uplatnený nárok posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 2 OZ.

14. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2 najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Podľa ods. 3 ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietať.

15. V prípade premlčania práva pri bezdôvodnom obohatení je v ustanovení § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka stanovená dvojitá kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna premlčacia doba je dvojiročná, objektívna premlčacia doba je buď trojiročná, keď bezdôvodné obohatenie vzniklo z neúmyselného konania (z nedbanlivosti) alebo desaťročná, ak bezdôvodné obohatenie bolo spôsobené úmyselne. Ich začiatok je stanovený samostatne; kým subjektívna premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodíť vznik bezdôvodného obohatenia a to, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, pri objektívnej premlčacej dobe je pre začiatok jej plynutia rozhodujúci deň, kedy skutočne (fakticky) došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Obe premlčacie doby sú nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca a ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby však platí zásada, že lehota so subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr ako lehota s objektívne stanoveným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou. Objektívna premlčacia doba, ktorá je určená nezávisle na subjektívnych dôvodoch dotknutých osôb, vždy začína plynúť odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu reálne došlo. Platí, že subjektívna premlčacia doba sa musí zmestiť do objektívnej premlčacej doby. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je v zmysle § 107 ods. 2 OZ rozhodujúce faktické získanie bezdôvodného obohatenia, pričom v tomto prípade ide o splátky, ktorými žalobca ako dlžník zaplatil žalovanému ako veriteľovi viac, ako len vrátil prijaté plnenia istiny úveru.

16. K posúdeniu dvojiročnej subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1, 2 OZ) odvolací súd uvádza, že argumentácia súdu prvej inštancie, že subjektívna 2-ročná premlčacia doba začala plynúť už v čase uzavretia úverovej zmluvy, keď žalobca už v tomto čase poznal všetky zmluvné podmienky, je nesprávna. V danom prípade je totiž pre plynutie subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 1 OZ rozhodujúce, kedy sa oprávnený (tu žalobca) dozvedel o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal, pričom nestačí len možnosť sa uvedené dozvedieť, ale rozhodujúce je, kedy sa tak skutočne stalo. Nie je ani rozhodujúce, že pri vynaložení obvyklej starostlivosti sa oprávnený mohol o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedieť skôr. Tento právny záver je plne v súlade s už ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (napr. R 25/1986, rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 145/2004, sp. zn. 5Cdo 121/2009, sp. zn. 1Cdo 67/2011, NS ČR sp. zn. 25Cdo 1618/99, sp. zn. 30Cdo 2758/2006, rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 47/2019-20 a iné).

17. V danom prípade žalobca už pred súdom prvej inštancie preukazoval, kedy sa skutočne dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, keď dostatočne jasne a vierohodne popísal celú chronológiu tohto jeho zistenia. Podľa odvolacieho súdu je potrebné vychádzať z preukázaných skutkových tvrdení žalobcu, ktorý dôvodne argumentoval, že situáciu ohľadne možného preplatenia poskytnutého úveru začal riešiť začiatkom roku 2017, keď prostredníctvom internetu zistil, že existujú združenia na ochranu spotrebiteľa, konkrétne Centrum správnej pomoci, kde mu bolo vysvetlené, čo sú neprijateľné zmluvné podmienky, povinné zmluvné náležitosti, že spotrebiteľské zmluvy ponúkané žalovaným sú v rozpore so zákonom, svoju zmluvu si dal právne posúdiť a na základe tohto posúdenia oslovil Consumer finance holding a.s. (žalobca sa domnieval, že je veriteľom) na mimosúdnu dohodu zo dňa 13.4.2017 a pre negatívnu odpoveď podal 03.05.2017 žalobu sp.zn. 33Csp/127/2017 a tiež poslal dňa 31.3.2017 zmluvu na posúdenie na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, potvrdzujúca odpoveď bola zaslaná 07.08.2017. Žalobca poukázal tiež na to, že podľa výpisov od žalovaného posledné čerpanie žalobcom bolo v januári 2017 vo výške 10 eur. V čase, keď nadobudol žalobca vedomosť, že plní nad rámec a bez právneho dôvodu, prestal úhrady vykonávať (marec 2017), ďalej kontaktoval veriteľa za účelom vysporiadania vzťahov mimosúdne, následne podal žalobu. V tomto prípade je teda aj podľa odvolacieho súdu nesporné, že žalobca od zistenia skutočnosti o vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil robil kroky smerujúce k uplatneniu svojich práv. Odvolací súd za najskorší možný začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby považuje január 2017 (toto skutkové tvrdenie uviedol vo svojom odôvodnení aj súd prvej inštancie), preto ak žalobca žalobu

podal na súde prvej inštancie dňa 15.01.2018, podal ju v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, preto súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že žalobca podal žalobu po uplynutí subjektívnej premlčacej doby.

18. Možno odôvodnene vychádzať z premisy, že žalobca ako spotrebiteľ uzavrel jednotlivé úverové zmluvy s veriteľom v dobrej viere, že tento ako skúsený dodávateľ dodrží pri ich uzatváraní všetky zákonom stanovené podmienky. Pretože žalobca nemá právnické vzdelanie, nemusel a objektívne ani nemohol mať v čase uzavretia jednotlivých zmlúv vedomosť o ich nedostatkoch, predstavujúcich vo svojej podstate porušenie zákonných povinností žalovaného dodávateľa ako veriteľa. Aj rozhodovacia prax súdov sa vyvíja pomerne dynamicky, s rôznou úrovňou prísnosti posudzovania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď ani samotné súdy (a to súdy okresné, krajské a aj Najvyšší súd SR) neposudzovali otázku splnenia zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere jednotne, preto je absurdné a v rozpore s realitou od žalobcu žiadať, že už v čase uzavretia úverovej zmluvy v roku 2005 mal vedieť, či táto zmluva obsahovala alebo neobsahovala všetky zákonné náležitosti.

19. Súd prvej inštancie sa dopustil ďalšej jednostrannosti, keď podrobne argumentoval, prečo je v danom prípade potrebné vychádzať z princípu prezumpcie znalosti zákonov a princípu, že práva patria bdelym, no pritom nedôvodne opomenul prihliadnúť už na dlhšie ustálené závery rozsiahlej rozhodovacej praxe v spotrebiteľských sporoch, ktorá dospela k jednoznačnému záveru, že v týchto sporoch musia vyššie uvedené princípy ustúpiť princípu ochrany slabšej strany. Odvolateľ preto dôvodne namieta, že podľa rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) a „vigilantibus iura scripta sunt“ (právo patrí bdelym) v spotrebiteľských právnych vzťahoch ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana spotrebiteľa, vychádzajúc pritom aj z početnej rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ. Princíp „vigilantibus iura scripta stant“ ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, čo vyslovil Najvyšší súd SR v uznesení vo veci sp.zn. 6 MCdo 9/2012. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. 1-4941, bod 25). Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 26, ako aj Cofidis, bod 33).

20. Postup súdu prvej inštancie, ktorý sa jednoducho rozhodol ignorovať vyššie uvedené ustálené a opakovane judikované princípy ochrany spotrebiteľa, je neudržateľný. Princíp ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany pritom v žiadnom prípade nie je o tom, že je to „pán spotrebiteľ“, pre ktorého neplatia žiadne právne predpisy (tak ako to súd prvej inštancie nepochopiteľne naznačuje na str. 12 odôvodnenia rozsudku), resp. ktorý nemusí nič tvrdiť ani preukazovať. Samozrejme aj spotrebiteľa zaťažuje bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. V prejednávanej spore pritom žalobca svoju žalobu podporil rozsiahlou skutkovou aj právnou argumentáciou, ktorú súd nemôže odbiť len lakonickým konštatovaním, že táto argumentácia je balastná a zmätočná.

21. Ako už vyššie odvolací súd skonštatoval, žaloba bola podaná pred uplynutím 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby, preto je potrebné ďalej skúmať plynutie 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. V zmysle § 107 ods. 2 OZ začína plynúť objektívna premlčacia doba odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo, t. j. kedy došlo na strane žalovaného k prijatiu plnenia bez právneho dôvodu, resp. plnenia z neplatného právneho úkonu.

22. Preto bude nevyhnutným, aby súd prvej inštancie posúdil predmetnú úverovú zmluvu a celý zmluvný vzťah sporových strán a ustálil, či došlo k platnému uzavretiu zmluvy (v opačnom prípade by nárok žalobcu vyplýval z plnenia z neplatného právneho úkonu), resp. či pre nedodržanie obsahových náležitostí je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (plnenie bez právneho dôvodu). Žalovaný pritom počas sporu dobrovoľne žalobcovi uhradil časť žalovanej sumy (podľa neho nepremičanej), zrejme vychádzajúc zo záveru, že predmetný úver je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. V prípade takéhoto právneho posúdenia bude z hľadiska plynutia 3-ročnej

objektívnej premlčacej doby potrebné posúdiť, kedy, t.j. ktorou splátkou a v akej výške, žalobca plnil nad rámec istiny úveru.

23. Ak by došlo k čiastočnému či úplnému uplynutiu 3-ročnej objektívnej premlčacej doby, pre ďalšie posúdenie otázky premlčania práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bude rozhodujúce tiež posúdiť, či ide na strane žalovaného o úmyselné bezdôvodné obohatenie, ktorá skutočnosť má potom vplyv na to, či sa právo žalobcu premlčuje vo všeobecnej trojročnej alebo až desaťročnej objektívnej premlčacej dobe. Ak sa v konaní preukáže, že konanie žalovaného pri uzatváraní úverovej zmluvy nebolo súladné s dobrými mravmi, resp. že žalovaný vedome nerešpektoval svoje povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. a č. 129/2010 Z. z., a preto takéto jeho konanie nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech, bude možné dospieť k záveru, že žalovaný zneužil svoje silnejšie postavenie voči spotrebiteľovi pri uzatváraní daných spotrebiteľských zmlúv a od žalobcu prijímal plnenia, na ktoré nemal právny nárok a to napriek tomu, že vo vzťahu k nemu už bolo vydané množstvo rozhodnutí súdov, ktoré ho na sústavné porušovanie zák. č. 258/2001 Z.z. a č. 129/2010 Z. z. neuvádzaním zákonom požadovaných náležitostí v spotrebiteľských zmluvách upozorňovali.

24. Rozhodovacia prax v otázke aplikácie 10-ročnej premlčacej doby je rôzna, preto je potrebné sledovať jej vývoj a vychádzať najmä z rozhodnutí vyšších súdnych autorít, t.j. Najvyššieho súdu SR (napr. sp.zn. 1Cdo 238/2017 z 18.10.2018) a Ústavného súdu SR (napr. sp.zn. I. ÚS 430/2018 zo dňa 05.12.2018).

25. Odvolací súd zároveň poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave z apríla 2020, podľa ktorého pri žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere od nebankovej spoločnosti (rovnako od banky - pozn. odvolacieho súdu) bude záležať ustálenie použitia 3-ročnej objektívnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej doby od individuálnych okolností každého prípadu, tak ako je to uvedené v uznesení NS SR sp.zn. 1Cdo 238/2017 z 18.10.2018, pričom z doterajšej rozhodovacej praxe vyplýva jednotný názor súdov, že začiatok plynutia premlčacej doby pri vydaní bezdôvodného obohatenia (bez ohľadu na posudzovanie 3 alebo 10 ročnej premlčacej lehoty) nastáva momentom, keď dlžník vráti veriteľovi istinu. Väčšina rozhodnutí, v ktorých súdy vychádzali z 10-ročnej premlčacej lehoty zároveň konštatovali absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy podľa § 37 alebo § 39 (nezrozumiteľnosť, rozpor s dobrými mravmi) a v prípade 3 ročnej premlčacej doby považovali úver za bezúročný a bez poplatkov a zmluvu za neplatnú v časti dojednaných úrokov a poplatkov z dôvodu absencie náležitostí zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre úplnosť dodávame, že Krajský súd v Prešove aj po zrušení veci NS SR opakovane rozhodol tak, že potvrdil vyhovujúci rozsudok súdu prvej inštancie dňa 20.1.2020 sp. zn. 18Co/172/2018 a v odôvodnení rozsudku poukázal na písomné pripomienky Komisie EÚ k návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného Krajským súdom v Prešove vo veci Súdného dvora EÚ sp. zn. C-485/19, podľa ktorých článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať v tom zmysle, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého plnením spotrebiteľa na základe nekalkej zmluvnej podmienky, má pre uplatnenie objektívnej premlčacej doby desať rokov od momentu, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa. Bude preto vhodné vyčakať na rozhodnutie SD EÚ, zatiaľ je možné z jeho internetovej stránky zistiť, že takúto žiadosť a návrh eviduje.

26. Zároveň odvolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že žalovaný žalobcovi dobrovoľne plnil časť žalovanej sumy a podľa tvrdení žalobcu v obdobnom spore sp.zn. 32Csp/131/2017 vychádzajúcom z obdobného skutkového základu došlo medzi stranami k uzavretiu mimosúdnej dohody, preto prichádza do úvahy, aby aj v tomto spore súd sporové strany viedol k prípadnému zmiernu, resp. mimosúdnej dohode.

27. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu.

Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súd musí pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho zámery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p., obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

28. Odvolaciemu súdu z vyššie uvedených dôvodov neostávalo iné, než v záujme zachovania práva sporových strán na riadny dvojinštančný proces so všetkými jeho atribútmi (zahŕňajúci vykonávanie základného dokazovania, dostatočné právne posúdenie veci a vypracovanie rozhodnutia s odôvodnením zodpovedajúcim úprave v § 220 ods. 2 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona, vec v takto zrušenom rozsahu vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude vykonať dokazovanie za účelom preukázania dôvodnosti alebo nedôvodnosti žaloby, posúdiac najmä otázku premlčania uplatneného práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, vyhodnotiac skutkovú i právnu argumentáciu oboch sporových strán. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo v súlade s § 220 ods. 2 a 3 CSP, t.j. presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán.

30. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

31. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.